

Strona główna>Wszczęcie postępowania sądowego>Gdzie i jak>Jak wnieść sprawę do sądu?

Jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych, bieżące procedury i postępowania wszczęte przed końcem okresu przejściowego będą nadal prowadzone na mocy prawa UE. W portalu e-Sprawiedliwość do końca 2024 r. będą nadal aktualizowane informacje dotyczące Wielkiej Brytanii na podstawie dwustronnej umowy z tym krajem.

Jak wnieść sprawę do sądu?

Szkocja

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Wniesienie sprawy do sądu powinno stanowić rozwiązanie wybierane w ostateczności. W pierwszej kolejności należy podjąć próbę rozwiązania sporu w inny sposób. Na przykład osoba, której przysługuje wierzytelność od dłużnika, może napisać do niego pismo, wskazując kwotę wierzytelności, jej podstawę oraz kroki, które zostały już podjęte w celu jej odzyskania. W takim piśmie można zawrzeć ostrzeżenie, że w przypadku nieuregulowania długu w wyznaczonym terminie sprawa zostanie wniesiona do sądu. Można również rozważyć skorzystanie z alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR). Dodatkowe informacje na ten temat przedstawiono w dokumencie informacyjnym poświęconym tym metodom.

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

W prawie szkockim ustanowiono terminy, w których należy wszcząć postępowanie przed sądem. Regulują je dwie instytucje prawne: przedawnienie (*limitation*) i prekluzja (*negative prescription*). Terminy mające zastosowanie w danym przypadku określa ustawa. Aby dowiedzieć się, czy konkretne powództwo, które zamierzamy wytoczyć, podlega określonym terminom, warto zasięgnąć opinii prawnika lub skontaktować się z Biurem Porad Prawnych dla Obywateli.

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

W prawodawstwie UE przewidziano przepisy szczególne określające, w którym państwie członkowskim należy wytoczyć powództwo.

Ogólne informacje na temat tego, które sądy są właściwe do rozpoznania określonych spraw w Szkocji, można znaleźć w dokumencie informacyjnym pt. „[Jurydyka](#)”.

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Ogólne informacje na temat tego, które sądy są właściwe do rozpoznania określonych spraw w Szkocji, można znaleźć w dokumencie informacyjnym pt. „[Jurydyka](#)”.

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Ogólne informacje na temat tego, które sądy są właściwe do rozpoznania określonych spraw w Szkocji, można znaleźć w dokumencie informacyjnym pt. „[Jurydyka](#)”.

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

Osoba występująca przed szkockimi sądami cywilnymi nie jest zobowiązana do korzystania z usług zastępcy procesowego.

Stronę występującą w postępowaniu sądowym bez wsparcia prawnika określa się mianem *party litigant*. Szczegółowe wytyczne dla stron występujących samodzielnie przed Court of Session można znaleźć w dokumencie pt. [Guidance for party litigants](#).

7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

W pierwszej kolejności należy skontaktować się z pracownikami administracyjnymi sądu. Można to zrobić w formie pisemnej, telefonicznie albo osobiście. W przypadku nawiązania kontaktu w formie pisemnej sąd udzieli odpowiedzi na piśmie albo drogą telefoniczną w terminie 10 dni roboczych.

Informacje na temat godzin otwarcia sądów i ich danych kontaktowych można znaleźć na stronie internetowej [Szkockiej Służby Sądów i Trybunałów](#) (Scottish Courts and Tribunals Service), w zakładce „Lokalizacje sądów i trybunałów”.

Szkocka Służba Sądów i Trybunałów zapewnia możliwość skorzystania z usług odpowiednio przeszkolonych pracowników zajmujących się kwestiami administracyjnymi, technicznymi i organizacyjnymi niezbędnymi do zagwarantowania sprawnego funkcjonowania sądów przy jednoczesnym zapewnieniu efektywnej i życzliwej obsługi osób korzystających z usług sądów. W tym kontekście opracowano Kartę użytkowników sądów (Court Users Charter) – szczegółowe informacje na jej temat zamieszczono na stronie internetowej [Szkockiej Służby Sądów i Trybunałów](#).

Ponieważ pracownicy Szkockiej Służby ds. Sądów i Trybunałów nie posiadają wykształcenia prawniczego, nie są kompetentni do udzielania porad prawnych. Osoby zainteresowane uzyskaniem porady prawnej mogą zwrócić się do Szkockiego Towarzystwa Prawniczego (Law Society of Scotland) w celu uzyskania danych kontaktowych doradców prawnych (*solicitors*) oraz do Szkockiej Rady ds. Pomocy Prawnej (Scottish Legal Aid Board), aby dowiedzieć się, czy przysługuje im pomoc prawna.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Pozew wszczynający postępowanie sądowe należy sporządzić w języku angielskim. Postępowanie prowadzi się w języku angielskim z udziałem tłumaczy ustnych, jeżeli strona wystąpi ze stosownym wnioskiem w tym zakresie. Koszty usług świadczonych przez tłumaczy ustnych pokrywają strony postępowania. Formularze niezbędne do wytoczenia powództwa składa się w sądzie osobiście lub przesyła na adres sądu pocztą.

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

Ogólnie rzecz biorąc, wytoczenie powództwa wiąże się z koniecznością wypełnienia formularza. W regulaminach poszczególnych rodzajów sądów wskazano formularze, które należy wypełnić, aby wszcząć postępowanie przed danym sądem.

Dodatkowe informacje na temat konkretnych sądów można znaleźć na stronie internetowej [Szkockiej Służby Sądów i Trybunałów](#).

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

Na początku postępowania należy z reguły uiścić opłaty sądowe. Wysokość opłat zależy od rodzaju wytaczanego powództwa i od sądu, przed który wytacza się to powództwo. Kwestie związane z opłatami zostały uregulowane w przepisach prawa wtórnego (rozporządzenie w sprawie opłat), które są regularnie aktualizowane na mocy rozporządzeń zmieniających rozporządzenie w sprawie opłat. Z aktualnie obowiązującymi kwotami opłat można zapoznać się na stronie internetowej [Szkockiej Służby Sądów i Trybunałów](#).

W niektórych przypadkach strona może zostać zwolniona z obowiązku uiszczenia opłat sądowych. Przypadki te również opisano na stronie internetowej Szkockiej Służby Sądów i Trybunałów.

Choć wszczęcie postępowania sądowego wymaga uiszczenia opłat, w jego toku konieczne może okazać się również pokrycie innych wydatków. Strona przegrywająca będzie z reguły zobowiązana do pokrycia kosztów sądowych i innych wydatków poniesionych przez stronę wygrywającą, jak również swoich własnych kosztów i wydatków. W niektórych przypadkach sędzia może – w pewnym stopniu – zmodyfikować kwotę, którą ma obowiązek uiścić strona przegrywająca. Strona wygrywająca może wciąż być zobowiązana do pokrycia kosztów związanych z powołanymi przez nią świadkami lub biegłymi. Honoraria adwokackie uiszcza się zazwyczaj po zakończeniu postępowania. Sąd może zobowiązać stronę przegrywającą do pokrycia części lub całości honorarium adwokata strony wygrywającej. Należy również pamiętać o tym, że choć w przypadku wyroku korzystnego dla powoda koszty pokrywa pozwany), sąd nie podejmie z urzędu czynności służących zagwarantowaniu uiszczenia należnych kwot. Jeżeli pozwany nie pokryje kosztów, należy zwrócić się do sądu o podjęcie czynności egzekucyjnych, co może wiązać się z koniecznością uiszczenia kolejnej opłaty. Dodatkowe informacje na temat wykonywania wyroków można znaleźć w licznych broszurach: [broszury dotyczące postępowania egzekucyjnego](#).

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

Strony postępowania cywilnego mogą skorzystać z różnych rodzajów finansowej pomocy prawnej. Rodzaj pomocy i kwalifikowalność do jej otrzymania zależy od szeregu czynników, m.in. od rodzaju postępowania i dochodu wnioskodawcy. Dodatkowe informacje można znaleźć na stronie internetowej [Szkockiej Rady ds. Pomocy Prawnej](#).

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Postępowanie uznaje się za wszczęte w chwili doręczenia pozwanemu przez powoda pozwu, wezwania do stawienia się przed sądem lub wniosku.

Doręczenie odbywa się zazwyczaj drogą pocztową, ale może dokonać go również urzędnik sądowy (*sheriff officer*) lub posłaniec sądowy (*messenger-at-arms*).

Po przedstawieniu pozwu, wezwania do stawienia się przed sądem lub wniosku urzędnikowi sądowemu do zatwierdzenia (lub, w przypadku Court of Session, po ich złożeniu w kancelarii sądu do opatrzenia pieczęcią) personel administracyjny sprawdzi dane pismo i upewni się, że zawiera ono wszystkie wymagane informacje. Personel administracyjny nie udziela porad prawnych co do istoty sprawy. Sąd może uznać, że postępowanie nie zostało wszczęte w prawidłowy sposób, nawet po jego rozpoczęciu.

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawiennictwa w sądzie)?

Pisma doręczane pozwanemu będą zawierały informacje na temat sposobu, w jaki może on dochodzić swoich praw w toku postępowania, terminu na dokonanie stosownych czynności w tym zakresie oraz daty kolejnej rozprawy.

Szkocka Służba Sądów i Trybunałów stara się przeprowadzać wszystkie rozprawy jak najszybciej. W sprawach cywilnych docelowy termin na przeprowadzenie rozpraw dotyczących kwestii dowodowych wynosi 12 tygodni od dnia wydania postanowienia o przeprowadzeniu rozprawy dotyczącej kwestii dowodowych przez sąd.

Powiązane strony

[Szkocka Służba Sądów i Trybunałów](#)

[Szkocka Rada ds. Pomocy Prawnej](#)

[Szkockie Towarzystwo Prawnicze](#) (prawnicy zwani *solicitors*, w tym prawnicy dysponujący rozszerzonym prawem reprezentowania stron)

[Kolegium Adwokatów \(Faculty of Advocates\)](#)

Ostatnia aktualizacja: 24/09/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.